

SLT 33187

JOHAN HELMICH ROMAN

VIOLINKONSERT d-moll

Allegro — Andante — Allegro 13'30"
Leo Berlin, violin

SINFONIA Nr 3 B-dur

Non troppo allegro — Lento — Vivace 6'25"

LARS-ERIK LARSSON

LITEN SERENAD, op. 12

Allegro — Adagio cantabile —
Allegro vivace — Allegro 10'50"

CONCERTINO FÖR KONTRABAS OCH ORKESTER, op. 45 nr 11

Ballad: Moderato — Arioso: Lento —
Finale: Allegro vivace 9'50"
Luigi Ossoinak, kontrabas

FILHARMONINS KAMMARENSEMBLE

Leo Berlin, Boel Loholm, Ville Sundling, Antonio Nicolini, Karl-Erik Holm, Hans Erik Westberg, Per Rabe, Axel Herjö, Nils Göran Thunfelt, Nils Tidstrand, Lars Olov Bergström, Luigi Ossoinak, Margit Theorell (cembalo)

Inspelningen gjord i Europa Films
musikstudio den 2 och 3 april 1965
Ljudtekniker Olle Swembel
Producent Frank Hedman

Johan Helmich Roman (1694–1758) föddes i Stockholm och studerade i sin ungdom utomlands, framför allt i England. Där kom han i kontakt med Händels musik, vilken gjorde starkt intryck på honom och vilken han senare introducerade i Sverige. Under 1720-40-talen intog Roman en central position i svenskt musikliv som hovkapellmästare och som organisatör av den första regelbundna konsertverksamheten. Som tonsättare var han vår första av verklig betydelse och hans bästa verk kan utan vidare mätas sig med de av tidens ledande kontinentala musiker.

I Romans instrumentala produktion intar ett antal sinfonior en viktig plats. Flertalet tillkom troligen under eller strax efter årtiondet 1735–45. Den tresatsiga Sinfonian i B-dur har i modern tid endast framförts ett par gånger.

Violinkonserten i d-moll (en av de fyra som Roman anses ha komponerat för instrumentet) är nästan lika ovanlig. Den är ett karakteristiskt exempel på tidens instrumentalkonsert, stilistiskt med drag från såväl Händel som italienska mästare.

Lars-Erik Larsson är liksom sin 200 år äldre kollega en tonsättare med stark förankring hos musikpubliken. Vid sitt genombrott på 1930-talet framstod han som en för många välgörande traditionell musikskapare. Numera

Johan Helmich Roman (1694–1758) was born in Sweden but spent his earlier years studying music abroad, mainly in England where he came under the influence of Handel's music. During the period 1720–40 Roman occupied a central position in the musical life of Sweden, as Royal Court conductor and as the organiser of the first regular public concerts to be held in Stockholm. As a composer he is regarded as one of the first of real importance in Sweden.

A vital place in his large output of instrumental music is accorded to a number of sinfonias, most of which were probably written during 1735–45 or shortly afterwards. The Sinfonia in B Flat Major is nowadays performed very seldom.

The Violin Concerto in d-minor, one of four attributed to Roman, is a characteristic example of the instrumental concerto of the time, the style revealing the influence of Handel and Italian masters.

Lars-Erik Larsson (born 1908) is a composer with a firm position in the hearts of music-lovers today, his earliest works being pleasantly traditional.

The two works here recorded represent two different phases of Larsson's production. The String Serenade, written in 1934, may be described as neo-classical.

During the middle of the 1950's Larsson composed a series of twelve concertinos for different solo instruments and string orchestra. These were written so that they can be played by an ordinary amateur ensemble. The solo parts, however, require a professional artist. Here we meet a more modern Larsson than in the String Serenade although here, too, the music is partly set along classical lines, particularly the solo part.

vet vi att han både komponerat i tolvton och använt sig av annan för århundradets „modernister“ typisk teknik. Men han har kombinerat detta med en del av sina gamla ideal och därför är också många av hans sena verk ganska lättillgängliga.

De bägge stycken som skivan innehåller representerar två skilda faser i Larssons produktion. Den lilla stråkerenaden kan närmast karakteriseras som nyklassicistisk och hör till den tidigaste perioden på 1930-talet. Avståndet är inte så långt till kända verk som de nordiskt-romantiska Pastoralsvit och Förklädd gud. Serenaden skrevs 1934 i anslutning till en konsert, som tonsättaren själv dirigerade i Gävle.

Under 1950-talets mitt komponerade Larsson en serie om tolv concertinor för skilda soloinstrument med stråkorkester. Avsikten var främst att ge landets många amatörmusiker några verk utan alltför höga tekniska krav. Orkestersatsen är därför utformad så att den kan utföras av en ordinär amatöresemble. Solostämmorna är litet mer krävande, de fordrar en professionell artist eller en mycket god amatör. Litteraturen för kontrabas är ju mycket begränsad och concertinan för detta instrument var därför särskilt välkommen. Man möter här en mer modernt klingande Larsson än i stråkerenaden, men fortfarande bygger musiken delvis — i synnerhet i solostämman — på klassicistisk tradition.

Johan Helmich Roman (1694–1758) ist gebürtiger Schwede. Er studierte mehrere Jahre im Ausland, vornehmlich in England, wo er starken Eindruck von Handels Musik nahm. In den Jahren 1720–1740 hatte Roman im schwedischen Musikleben eine führende Stellung: als Dirigent am Königlichen Hof und als Organisator der ersten öffentlichen Konzerte in Stockholm überhaupt.

Er gilt als einer der ersten schwedischen Komponisten von wirklicher Bedeutung und von seinen zahlreichen Werken sind die um die Jahre 1735–1745 oder kurz danach erschienenen Symphonien die bekanntesten. Seine Symphonie in B-dur wird heute nur selten gespielt.

Das Violin-Konzert in d-moll, das ebenso wie drei weitere solcher Konzerte Roman zugeschrieben wird, ist charakteristisch für die Instrumentalmusik dieser Zeit und verrät den Einfluß von Händel und den italienischen Meistern.

Lars-Erik Larsson (1908 geboren), dessen frühen Werke gefällig traditionell sind, nimmt im Herzen der Musikfreunde unserer Zeit einen festen Platz ein.

Die auf dieser Platte eingespielten beiden Arbeiten repräsentieren zwei Phasen in Larsson's Produktion. Die 1934 geschriebene Streich-Serenade ist wohl eher neo-klassistisch.

Mitte der fünfziger Jahre erschienen 12 Konzerte für verschiedene Soli und Streichorchester, die so gesetzt sind, daß sie auch von Amateuren gespielt werden können. Die Solo-Partien erfordern allerdings professionelle Besetzung. In dieser Serie tritt uns der moderne Larsson entgegen, obwohl auch diese Werke teilweise und insbesondere in den Solo-Partien nach klassischen Grundsätzen aufgebaut sind. Sven Kruckenberg